CENA 25 GROSZY wraz z dodatkiem — Należytość pocztowa opłacona ryczałtem.

PRENUMERATA WYNOSI:
w Kaliszu miesięcznie . . 2 zł. 50 gr.
Z odnoszeniem do domu . 3 zł. —
Na prowincji z przesyłka
pocztową . . . . 3 zł. 50 gr.
Zagranicą . . . . 6 zł. —
Cena pojedyńczego egzemplarza 10 gr.

GAZETA KALISKA

Pismo codzienne, polityczne, społeczne i ekonomiczne.

CENA OGŁOSZEŃ:
Za 1 wiersz milim. lub jego miejsce na stronie 1, 2 i 3 gr. 10.
Nekrologi gr. 10, zwyczajne gr. 5
ADRES REDAKCJI i ADMINISTRACJI
Kalisz, Al. Józefiny 1. Tel. № 91.
Otwarta od 9 do 7 wieczorem.

Nr. 90 (8018). — Niedziela, dnia 19 kwietnia 1925 r. — Rok XXXIII.

Neo-pozytywizm polski.

Przeciętny typ inteligenta, czynnego dzisiaj na urzędzie, czy w wolnym zawodzie — przed wojną ustalił swój stosunek do idei niepodległości polskiej w sposób wybitnie liryczny. O niepodległości Rzplitej mówiono w cichych wnętrzach ognisk polskich w ten sam sposób w jaki omawiano piękny wiersz, lub przygotowania do teatru amatorskiego Polska była im poezją — o czynie myślano albo z trwogą, albo przez pryzmat teatralnych gestów uscenizowanego Konrada, albo też jako o legendzie przyszłości, niepodległość była tęsknotą o nieokreślonych kształtach, czasami, najwyżej „snem o szpadzie“. Nieliczna tylko grupa zdecydowaną była na sprecyzowanie ruchów organizacyjnych i przygotowawczych, do rzeczy, która ku nam szła. Ogół inteligencji — ten szeroki krąg ludności t. zw. „z wykształceniem“ zaskoczony był szybkością faktu w dziedzinie dokonywania się naszej niepodległości — i właściwie istotnego momentu rozpadnięcia się więzów niewoli nie wyczuł do dna myśli swojej. Duchowo wolności naszej niestety, nie zdobyliśmy — a raczej przyjeliśmy ją.. Przyjeliśmy ją w pierwszym rzędzie z uczuciem niespotykanem np. u Czechów, wdzięczności. „Wdzięczność“ dla Wilsona, Francji, Ententy, — oto była dominująca nuta w myślach i sentymentach inteligentów. I stąd płynęła często obojętność społeczeństwa do wojny polsko rosyjskiej, stąd traktowanie za istnienia niepodległości Polski jako „cudu“ — lub jako łaski potęg tego świata, bez której wolność nasza w dalszym ciągu byłaby „marzeniem ojców naszych“ — tęsknotą naszych.... dzieci.

Ten stosunek przedwojennej inteligencji do Polski mści się do dziś dnia. Myśl polska państwowa, jako omanacja prężności uczuciowej społeczeństwa z trudem zdobywa sobie drogę do jasnego skrystalizowanego programu. Często, niestety jakże często spotykamy się ze zdaniem „dla świętego spokoju“ moglibyśmy się pozbyć korytarza pomorskiego czy też kresów wschodnich.. „nie damy rady“ — mówią — bo tem psychicznym pomniejszycielom Ojczyzny mniej zależy na rozwoju państwowości polskiej, a nie mając wyczucia wartości państwowości jako funkcji najkapitalniejszej życia narodowego — ciągle trwają na stanowisku — przedewszystkiem utrwalenia narodowości, jako takiej.

Idee polityczne dłużej trwają w społeczeństwie aniżeli nam się to wydaje. Były premjer francuski Herriot w książce swej o Rosji bolszewickiej, słusznie zauważa, że idee dziadów przeżywają najradykalniejsze przemiany instytucji społecznych i politycznych.

Pozytywizm wrył się głęboko w duszę narodu. I dzisiaj, kiedy winien zaistnieć neo-pozytywizm, oparty o ideę państwową, i w niej czerpać swe najżywotniejsze źródło racji bytu błąka się, jak żywy nieboszczyk, pozytywizm w formach i tezach politycznych pozytywizmu popowstaniowego.

Są ludzie na urzędach, czy w wolnych zawodach czynni — inteligencja często o poważnych wpływach, którzy może nieświadomie, najpewniej bez złej woli stają się pomniejszycielami Polski. To są ludzie zaczadzeni liryzmem przeszłości — to są ludzie, którzy sieją czad trwożnych obaw przed zdecydowaną wolą wolnego narodu. „Polska to wielka rzecz“ — myśl ta nie powinna być frazesem używanym dla ozdoby poetycznych uniesień inteligentnego nastrojowca, nie powinna być hasłem bez treści uginającym się pod „rozsądnym“ ciężarem spadku powstaniowego pozytywizmu, wyrodzonego w popularne przeświadczenie przystosowywania się do isniejących warunków — ale przeświadczeniem wielkiego narodu państwa, które na szali stosunków powojennych Europy winien odegrać rolę czynną i przytem często decydującą.

Na przekształcenie psychiki narodu, wczoraj niewolnego, trzeba lat — ale i trzeba świadomego wysiłku dążącego do odrzucenia zeschłych skorup przeszłości wiszących na duszy naszej — skorup, którym różnie na imię, a w pierwszym rzędzie „przystosowywania się woli narodu do sił zewnętrznych dla uniknięcia wojny“. Wolny naród w wolnem państwie winien być co dnia i co godzina gotowy do odparcia wroga, i do zadokumentowania z orężem w ręku, że to, co się stanie koniecznością dla istnienia naszego i naszego rozwoju winno być dokonane według naszej woli. Nie przez zażegnywanie się przed wojną uniknięmy jej, ale zwyciężymy przez zdecydowane i jasne wyszukiwanie pionu myśli narodowej który swą podstawę i punkt oparcia znaleźć może jedynie w ideologji polskiej państwowości.

C. N-m.

TELEGRAMY.

Min. Sikorski w Nicei.

NICEA, 19. (Pat.). Przybył tu minister wojny gen. Sikorski w towarzystwie pułk. Kukowskiego. W rozmowie z dziennikarzami p. minister oświadczył, że Polska jest przeświadczona że każdy Francuz pozostanie zawsze wiernym sojuszowi francusko - polskiemu, który jest najlepszą gwarancją pokoju europejskiego.

Herriot udaje się w podróż.

PARYŻ, 18. (Pat.). Jak się dowiaduje Excelsjor, Herriot zamierza odbyć podróż po Ameryce i Europie w celu poznania opinji poszczególnych krajów w sprawach dotyczących aktualnych zagadnień światowych.

Odwołanie konsula polskiego z Moskwy.

WARSZAWA, 18. (Pat.). W dniu dzisiejszym p. min. spraw zagranicznych odwołał p. Bohdana Chełmickiego, konsula Rzplitej Polskiej w Moskwie z zajmowanego stanowiska.

Zaburzenia w Bułgarji.

BELGRAD, 18. (Pat.). W miejscowości granicznej Caribrod podróżni, którzy przybyli ze Sofji wczorajszym pociągiem pośpiesznym wieczornym opowiadali, że w Bułgarji został w ciągu nocy wstrzymany ruch telefoniczny i telegraficzny z zagranicą i zakazany wyjazd z Bułgarji. Terytorjum bułgarskie mogą opuścić tylko cudzoziemcy i przejezdni. Dworzec kolejowy w Sofji, ulice i budynki publiczne zostały obsadzone przez wojsko, żandarmerję i straż ochotniczą.

Ziemianie nie godzą się na żadne ustępstwa.

WARSZAWA, 18. Zjazd Związku Ziemian ogłosił następujący komunikat, podpisany przez pp. Jana Steckiego, Stefana Górskiego i Władysława Froelicha:

Nie tylko dla oczywistej dla nas niemożności ponoszenia przez zrujnowane rolnictwo dalszych obciążeń produkcji, lecz także dla zasady dla zdecydowanej woli odmówienia współudziału w takiem rozwiązaniu sporu, które odbierałoby wszelką wartość ustawą państwowym i wszelką powagę istniejącym władzom, nie godzimy się na żadne polubowne ustępstwa.

Składamy na organizacje socjalistyczne i na wszelkich innych winowajców bezkarnej swawoli odpowiedzialność za szkody, które poniesie rolnictwo, gospodarstwo narodowe wogóle zwłaszcza zaś bilans handlowy i waluta. Nakoniec wzywamy Rząd do zejścia z fałszywej i zgubnej drogi, na której, tolerując gwałt i samowolę ośmiela żywioły przewrotowe do podkopywania egzystencji państwa.

Warszawa, dnia 17 kwietnia 1925 r.

Nowy wynalazek.

Wiedeń. 18. (A.T.E.). W tutejszym urzędzie patentowym zgłoszono wynalazek umożliwiający zapisywanie rozmów przez aparaty telefoniczne, bez specjalnej usługi ludzkiej. Wynalazek ten wywołał duże zainteresowanie wśród kół technicznych.

W Bułgarji stan oblężenia

BELGRAD, 18. (Pat.). Ze Sofji donoszą, że Rada Ministrów postanowiła oglosić w całym kraju stan oblężenia. Podobno władze natrafiły na na ślad szeroko rozgałęzionego spisku.

Nowy gabinet francuski.

PARYŻ, 18. (Pat.). Wczoraj w południe Painleve przedstawił członków nowego gabinetu prezydentowi republiki. We wtorek nowy gabinet przedstawiony będzie izbie deputowanych.. Treść oświadczenia rządowego ustaloną zostanie w poniedziałek na posiedzeniu Rady Ministrów.

Szczegóły zamachu w Sofji.

SOFJA, 18. (Pat.). Dziś podczas pogrzebu gen. i posła Georgiewa dokonano zamachu bom

bowego w katedrze wobec całego gabinetu przedstawicieli wojska, oraz członków parlamentu. Wybuch wysadził główną nawę w powietrze. Zabitych jest około 80 osób. Ministrowie lekko ranni sprawują nadal czynności starając się opanować sytuację. Spodziewane jest ogłoszenie stanu wojennego. W kraju panuje nastrój powszechnego przygnębienia i żałoby. Pośród zabitych znajduje się komendant miasta Kisow, kilku generałów oraz wiele osób z pośród obecnych na pogrzebie. Wieczorem odbyło się posiedzenie rady ministrów w którem wzięli udział ranni ministrowie. Król na pogrzebie nie był obecny.

SOFJA, 18. (Pat.). Według ostatnich obliczeń na skutek wybuchu w katedrze zabitych zostało około 100 ludzi, oraz około 200 odniósł rany. Prezydent Rady Ministrów, min. wojny i min. spraw wewnętrznych są lekko ranni. W liczbie zabitych znajduje się burmistrz miasta Sofji i b. min. wojny Najdionow. Niezwłocznie po wybuchu król wraz z ministrem udał się na miejsce zamachu. Ludność witała króla owacyjnie.

SOFJA, 18. (Pat.). Według ostatnich wiadomości liczba zabitych w katedrze wynosi 150 osób. w tem wiele kobiet i dzieci. Poza aresztowaniem na dworcu w Kostanec paru osobników, wiozących materjały wybuchowe żadnego wypadku na prowincji nie było. Pociągi kursują normalnie. Dziś ogłoszony zostanie dekret o stanie oblężenia.

Z Izb prawodawczych.

WARSZAWA, 18. (Pat.). Biuro senatu komunikuje, że najbliższe posiedzenie senatu odbędzie się w środę 22 bm. z następującym porządkiem dziennym: 1) Projekt ustawy o poborze rekruta na r. 1925. 2) projekt ustawy o rozbudowie miast 3) projekt ustawy o zatwierdzeniu konkordatu.

WARSZAWA, 18. (Pat.). Porządek dzienny posiedzenia sejmu, mającego się odbyć w dniu 22 bm. jest następujący: 1) pierwsze czytanie projektu ustawy o ulgach podatkowych dla kapitałów zagr., lokowanych na obszarze Rzplitej; 2) pierwsze czytanie projektu ustawy w sprawie postanowień ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o podatku majątkowym, 3) pierwsze czytanie projektu ustawy o udzieleniu klauzuli największego uprzywilejowania przez Radę Ministrów w drodze rozporządzenia. 4) pierwsze czytanie projektu ustawy o prowizorjum budżetowem tymczasowego Wydziału samorządowego we Lwowie na pierwszy kwartał roku bież., 5) pierwsze czytanie projektu ustawy o prowizorjum budżetowem na czas od pierwszego maja do 30 czerwca r. b. 6) sprawozdanie komisji budżetowej o preliminarzu budżetowym na rok 1925.

Burza.

LONDYN, 18. (Pat). Wczoraj nad kontynentem angielskim przeciągnęła znów gwałtowna burza. Z kilku punktów kraju donoszą o znacznych szkodach jakie wyrządziła burza. Na morzu Irlandzkim i kanale Angielsklim ucierpiało wiele statków rybackich. Wskutek znacznych opadów niektóre połacie kraju zostały zalane przez występujące z brzegów wody rzek. Wiatr zdemolował cały szereg domów. Na kanale wstrzymano na pewien czas komunikację morską.

Zjazd Harcerzy.

LWOW, 18. Wczoraj rozpoczął się tu 5-ty Walny Zjazd Związku Harcerstwa Polskiego z udziałem delegatów z całej Polski. Przewodnictwo Zjazdu objął prezes Horągwi Lwowskiej dr. Hamerski. Zjazd potrwa 2 dni.

Ucieczka przed wojskiem.

WARSZAWA, 18 Władze policyjne wpadły ostatnio na ślad zorganizowanej szajki trudniącej się wysyłaniem młodych ludzi w wieku poborowym zagranicę. Możność przedostania się zagranicę uskuteczniona była na podstawie posiadania legitymacji towarzystwa tatrzańskiego, na mocy której dozwolone jest przekraczanie granicy czesko - słowackiej. Niedawno władze policyjne zatrzymały kilkunastu młodzieńców w wieku poborowym, którzy przekraczali właśnie granicę czesko - słowacką posiadając takie legitymacje. Wszystkich aresztowano i odstawiono do dyspozycji władzom sądowym. Aresztowani byli wyznania mojżeszowego.

Zjazd kupiectwa polskiego.

WARSZAWA, 18: W dniu 25 bm. odbędzie się w Warszawie w gmachu Min. Przemysłu i Handlu zjazd kupiectwa polskiego z całej Rzplitej. Na zjazd przybędą przedstawiciele Izb przemysłowo-handlowych i instytucji gospodarczych, którzy przedłożą swoje postulaty związane z przeżywanym obecnie kryzysem gospodarczym. Na zjeździe przewodniczyć będzie minister przemysłu i handlu inż. Kiedroń

Strajk rolny.

WARSZAWA, 18. W dniu wczorajszym sytuacja w strajku rolnym przedstawia się następująco: w woj. pomorskim strajkowało 1.121 robotników, w woj. łódzkim 751 rob., w 23 folwarkach w woj. białostockim 218 robotników w 12 majątkach, w woj. lubelskim, 543 robotników w 20 majątkach.

Z rynku zbożowego.

WARSZAWA, W dniu 16 bm. na giełdzie zbożowo - towarowej podaż żyta w dalszym ciągu była skąpa, tak, że w zupełności nie pokrywa zapotrzebowania. Ceny żyta przekraczały 35 zł. za kwintal. Również cena żyta amerykańskiego które nadeszło już do Warszawy, i wczoraj znalazło się na giełdzie wynosiła ponad 35 zł. Innemi gatunkami zbóż obrotów nie dokonywano. z wyjątkiem owsa, którego cena wahała się od 32 do 33 zł. za kwintal loco stacja załadowcza

Zbiegające się oceny.

Rezonans, jaki wywołał w prasie niemieckiej upadek gabinetu Herriota jest bardzo znamienny. W przededniu decyzji prezydenta Doumergue'a mających zadecydować o dalszej liniji politycznej rządów francuskich prasa niemiecka suggeruje opinji, iż „idealistyczna" polityka zagraniczna Herriota doprowadziła do obecnego przesilenia jedynie dlatego, że Herriotowi brakło zdecydowania i siły do konsenkwentnego przeprowadzenia swego programu. Demokratyczna „Berliner Tageblatt" zaopatruje upadek Herriota następującym komentarzem: „Od decyzji prezydenta Doumergue'a zależy obecnie pokój Europy". Być może jednak, iż ciężka sytuacja obecnie przyniesie rozwiązanie, które w innych warunkach byłoby do osiągnięcia jedynie stopniowo. Tylko polityk w wielkim styiu, który posiada zaufanie wszystkich republikantów francuskich i którego polityka finansowa posiada zaufanie kraju mógłby przynieść ratunek Tym człowiekiem byłby Caillaux. Ale — dodaje z melancholją dziennik — wydaje się, że jeszcze nie nadszedł jego czas. Jako politykowi zarzuca „Berliner Tageblatt" Herriotowi nadmierny idealizm w ocenie swoich przeciwników, których zdaniem demokratycznego organu niemieckiego, cenił zbyt wysoko.

Stojąca na drugim krańcu politycznym „Deutsche Allgemeine Zeitung" organ t. zw. ciężkiego przemysłu niemieckiego w ocenie Herriota niedaleko odbiega od organu demokratycznego. O Herriocie — pisze ten dziennik — historja powie prawdopodobnie iż był on ożywiony dobremi chęciami jednakże nie posiadał siły niezbędnej dla męża stanu, niezbędnej do urzeczywistnienia swego programu. Również zgodnie z „Berliner Tageblatt" organ wszechniemiecki zarzuca Herriotowi zbyt ustępliwe stanowisko wobec swoich przeciwników politycznych. Zdaniem „Deutsche Allgemeine Zeitung" Herriot padł ofiarą kompromisów. Sądził on, iż najlepszym sposobem obrony są ciągłe ustępstwa na rzecz zwalczającej go prawicy.

Oba dzienniki, których opinja miarodajna jest bądź co bądź dla dwóch skrzydeł opinji politycznej niemieckiej, w powściągliwej ocenie polityki Herriota wysuwają jedną tezę: Francji niezbędny jest mąż stanu, któryby z całem zdecydowaniem i konsekwencją przeprowadził politykę t. zw. porozumienia z Niemcami, porozumienia dla którego sztandarowem nazwiskiem ma być Caillaux.

KRONIKA

— **Kalendarzyk astronomiczny.** W dniu 19 kwietnia, t.j. w niedzielę wschód słońca przypada o godz. 4 m 32, zachód — o godz. 18 m. 38. Długość dnia wynosi godz. 14 m. 6. Przybyło dnia godz. 6 m. 22. Nów przypada w czwartek d. 23 kwietnia.

— **Zarząd Stow. Rzem. Chrześć. w Kaliszu** uprzejmie prosi Sz. członków o łaskawe przyjęcie czynnego i licznego udziału w dniu 19 b.m. w Wiecu Protestacyjnym w obronie granic Kresów Zachodnich.

Zbiórka w gmachu Stowarzyszenia o godz 11 m. 30, poczem wymarsz ze sztandarem.

Zarząd.

— **Ze stow. Kupców Polskich w Kaliszu.** Zarząd Stowarzyszenia niniejszym powiadamia swych członków, że zbiórka w celu wzięcia udziału w niedzielnym wiecu i pochodzie odbędzie się w lokalu Sekretarjatu, [dom Tow. Akc. „Polwinkol"], o godz. 11 m. 30.

— **Zbiórka na Kolonje Letnie odbędzie się d. 19 b m,** prosimy panie Kwestarki zgłosić się po puszki i kwiatki do Banku Ziemi Kaliskiej od godz. 8½ rano. Tamże odbędzie się obliczenie rezultatu kwesty.

— **Występ Junoszy Stępowskiego i Ireny Solskiej w Kaliszu.** Zespół artystów Warszawskich z Junoszą Stąpowskim, Ireną Solską i Kaz. Justianem zjeżdża do Kalisza, na jeden występ. W niedzielę, dnia 19 kwietnia r. b. w sali Stow. Rzem. Chrześcijańskich, odegrane będą dwie sztuki jednego wieczoru, a mianowicie: „W śmiertelnej matni" i „Symulacja". Sztuki te grane były w Warszawie z ogromnem powodceniem. Bilety wcześniej do nabycia w cukierni p. Mayera.

— **Z wiosennego karnawału.** Przypominamy, ze dziś, t.j. 18 b.m. odbędzie się podwieczorek z tańcami w salonach Kasyna Oficerskiego 29 p. Strz. Kan., urządzony przez Tow. Opieki nad ochronami. Wierzymy, że cel podniosły jak wychowanie naszych najmłodszych zapełni salę po brzegi. Początek o godz. 7-ej wiecz. Wejście 3 złote.

— **Praktyczna książka.** W opracowaniu dr. H. Czaputowicza i ppułk. T. Sikorskiego wydany został „Zbiór ważniejszych ustaw i rozporządzeń administracyjnych [ogólnych i dzielnicowych] obowiązujących w Rzeczypospolitej Polskiej". Zbiór ten ułożony został systematycznie, a więc podzielony na odpowiednie grupy i obejmuje wszystkie rozporządzenia wydane do końca 1924 r. Skorowidz alfabetyczny dopełnia całości. Książka ta powinna się znaleźć nietylko u każdego prawnika lecz również u przemysłowca i kupca, którzy stale mają kontrakt z władzami. Dostać ją można w kantorze „Gazety Kaliskiej" po cenie 12 zł. 80 gr.

— **Cena dolarówek.** Obwieszczenie Ministra Skarbu ustala cenę emisyjną serji 1-ej premjowej pożyczki dolarowej na 95 proc. wartości imiennej, czyli 4 dolary 75 centów z doliczeniem wartości dziennej bieżącego kuponu.

Rozwiązanie szarady w Nr. 85 „Gazety Kal."

Święta Wielkanocne.

Pierwszy z Kalisza nadesłał dobre rozwiązanie p. Sokołowski Tadeusz (ul. Szopena 4), z prowincji p. T. Musiałowski gm. Tyniec. Obydwaj dostaną nagrody w pocztówkach.

Następne dobre rozwiązania nadesłali pp: Remigjusz Żarski ze Zbierska, Wiktor Zawartka, Jerzy Rędziejewski, Br. Harczykowa, Sławek Torkowski, J. Reszkówna, M. Front, Dziegecki, D. Temkinówna, Sieńka Skąpska, R. Natanson, Zofja Koprasowa, D. Majewska, S. Majorek, Karol Czaplewski, A. Mamelokówna, D. Wołhowicz, Stanisław Bieńkowski, „Mamusia mająca synka Marusia" z gminy Zbiersk.

Szarada do nagrody

Wiele pierwszych mamy w miastach zachodu
Wspaniałych w sztuce, obszernych,
Co służą dla wszelakiego narodu
Niby kościoły dla wiernych.
Nam one też są potrzebą piekącą,
To każdy doświadczyć może
W trzecie—czwarte—piąte duże gdy gorąco
O Panie, zmiłuj się, Boże!
Znowu gdy mróz nas dotkliwie przenika,
Całe nas tulą i chronią,
A gdzież hygiena, gdzież estetyka
Nie warto walczyć o nią?
Stronnictwa Rady drugie—piąte, prawe
Społem winny zdecydować
By całe wznieść szybko, załatwić sprawe
I rychło je nam sfundować.

F. R.

Z wielkiej wojny.

19 *(Przekład z francuskiego).*

Obecność tak dostojnego krewniaka dodawała oczywiście uczcie zaręczynowej szczególne go blasku. Wszyscy reprezentanci państw sprzymierzonych, ulokowani w Essener-Hof mieli być uczestnikami tej uroczystości rodzinnej.

Poczem Helena i Richter znacznie ciszej już zamienili z sobą kilka zdań. Z potoku słów można było rozróżnić imię Michaliny i nazwisko Foulbera,, oraz takie słowa: „to wola cesarza" Rouletabillowi udało się posłyszeć jedno zdanie zupełnie dokładnie:

— Nie — mówiła Helena — Michalina nie mogła mi dzisiaj towarzyszyć, generał chciał się z nią widzieć sam osobiście,... Zdaje mi się, że coś nowego wisi w powietrzu.

Następnego dnia obie młode panny przybyły razem w towarzystwie owego ordynansa w jakimś specjalnym mundurze, napół wojskowym, napół liberyjnym, tak, że można go było wziąć zarówno za ordynansa, jak za kamerdynera.

Helena i Michalina weszły jak zwykle do sali rysunkowej Richtera, a ten wkrótce podążył za niemi.

Pierwszym odruchem inżyniera było skonstatowanie, czy Rouletabille znajduje się w małym sąsiednim gabinecie. Inżynier rzucił spojrzenie w głąb pokoju i przekonał się, że tam nikogo nie ma.

Istotnie reporter zdążył wskoczyć do szafy, gdzie wisiały bluzy do pracy, Richter zadowolony z tego zamknął drzwi i oto rozegrała się scena którą najlepiej oddają słowa samego Ro l t billa gdy o niej jakiś czas później opowiadał.

— Zrozumiałem natychmiast — brzmiało opowiadanie reportera, — skoro tylko zobaczyłem poprzez szyby okna w gabinecie dziwnie zmienioną i wzburzoną twarz panny Foulber, że istotnie coś nowego wisi w powietrzu, jak to wyraziła się poprzedniego dnia panna Hans.

Kiedy panny weszły do sali sąsiadującej z moim gabinecikiem i posłyszałem pośpieszne kroki inżyniera, kierujące się w stronę moich drzwi zadecydowałem natychmiast, że muszę się ukryć.

Z wielką uciechą zobaczyłem, że zamyka drzwi w przedpokoju, iż pokój jest pusty. Richter najwidoczniej sądził, że pracuje w sali nr. 3 gdzie miałem skopjować pewne modele W ten sposób mogłem sam w bezpiecznem ukryciu słyszeć wszystko, co się dzieje w sąsiednim pokoju a nawet zerkając co jakiś czas przez dziurkę od klucza, mogłem obserwować osoby tego dramatu, rozgrywającego się przedemną.

Richter chodził po pokoju tam i z powrotem z widocznem wzburzeniem. Twarzy Heleny nie mogłem zobaczyć, natomiast na obliczu Michaliny uderzył mnie wyraz wściekłego wprost gniewu skierowanego przeciwko jej katom. Domyśliłem się, że biedna dziewczyna musiała wiele wycierpieć i siły jej zdawały się być na wyczerpaniu.

— Panno Michalino, rzekł Richter — wie pani przecież jak bardzo Helena panią kocha Traktuję panią jak siostrę. Jeśli uśmiech znakł z pani twarzy, jeśli pani nie czuje się dobrze na zdrowiu, to przecież nie z jej winy. Helena oświadczyła pani, że będzie pani miała sposobność zobaczyć się ze swym narzeczonym p. Kaniewskim. Byłbym pani bardzo wdzięcznym, gdyby pani nie ukrywała przed nim tych serdecznych starań i życzliwości, jakiemi panią otaczamy. Nie znajduje się pani tutaj w mieszkaniu wroga, niech pani pamięta. Wie pani przecież dobrze, że mam najwyższe współczucie dla pani nieszczęść. Znajduje się pani tutaj na terenie neutralnym, w domu przyjaciela.. Mam nadzieję, że pani oceni delikatność, z jaką wybraliśmy właśnie moje mieszkanie na spotkanie pani z narzeczonym. Tutaj będziecie mogli z całą łatwością i swobodą mówić o wszystkiem, co interesuje dwie kochają się istoty ale zrozumie pan, również, że na terenie neutralnym nie może być czyniona najlżejsza aluzja, odnosząca się do tematów, które pozostają w jakimkolwiek bądź związku z wojną. Jestem pewny, panno Michalino, że mnie pani zrozumiała i że nie będziemy mieli potrzeby ani ja, ani Helena żałować swej dobroci i życzliwości jaką my pani zawsze okazywali.

Zapanowała chwila ciszy, poczem dał się słyszeć głos Heleny:

— Michalina będzie rozsądną!.. Nieprawdaż Michalinko?.. No, odpowiedzże nam, bo przecież konieczne, konieczne dla nas wszystkich!.. Konieczne ze względu na twego ojca i ze względu na twego narzeczonego... Czegoż to zresztą tak nadzwyczajnego domagamy się od ciebie? Chcemy wszak tylko, abyś powiedziała Stefanowi to, co jest prawdą, że cię kochamy z całego serca i troszczymy się o ciebie. To nam wszystkim zrobi przyjemność, a dla ciebie żadnej nie przedstawia trudności.

Ale Michalina milczała ciągle, a wyraz jej pięknej twarzy pozostawał niezmiernie surowy i twardy.

W tej chwili otwarły się drzwi i do pokoju wszedł generał, w którym domyśliłem się generała von Berg, oraz młody, bardzo przystojny blondyn, który odrazu rzucił się do nóg Michalinie i z płaczem zaczął całować kraj jej sukni.

Michalina trwała ciągle w upartem milczeniu jak gdyby nie wzruszały nawet łzy narzeczonego tylko wargi jej chwilami nerwowo drżały.

(d. c. n.).

OBWIESZCZENIE.

Urząd Wojewódzki w Łodzi reskryptem z dnia 15 kwietnia 1925 r. L. SM. 1095/7 na zasadzie art. 7 oraz w związku z art. 1, 36, 37 ustawy z dnia 11.8 1923 r. o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. Nr. 94 1925 r. poz. 747) oraz § 1 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 30/12 1924 r. Nr. 2 (1925 poz. 20) zatwierdził w porozumieniu z prezesem Izby Skarbowej w Łodzi uchwałę Rady Miejskiej w Kaliszu z dnia 6/4 1925 r. w przedmiocie poboru na rok 1925 na rzecz miasta samoistego podatku od lokali w wysokości 3 proc. komornego względnie wartości czynszowej z czerwca 1914 r. z zaznaczeniem, iż dezyderat r. Glanternika, aby lokale związków zawodowych oraz lokale na poddaszach i suterynach zwalniać od podatku nie może być stosowany, gdyż podatek od lokali gminy miejskie obowiązane są pobierać, a generalne zwolnienia od podatku zostały taksatywnie wymienione w art. 23 ustawy z dnia 7/12 1921 r. (Dz Ust. Nr. 2/1922 r. poz. 6) uzupełniony przez art. 7 ustawy z dnia 11.8 1923 r. (Dz. Ust. Nr. 94 poz. 747).

Powyższy reskrypt podaje się do powszechnej wiadomości.

Kalisz, dnia 17 kwietnia 1925 r.

MAGISTRAT.

OTWARCIE SEZONU LETNIEGO!

Wierusz i Nowakowski

Magazyn bławatów

urządza „WIELKĄ WYSTAWĘ" nowości sezonowych w NIEDZIELĘ, DNIA 19-GO B.M. przy ul. WARSZAWSKIEJ 13.

Zawodowa wyższa szkoła kroju i szycia

nagrodzona złotym medalem w Paryżu

E. MIECHOWSKIEJ

Kalisz, ul. Górnośląska № 50 m. 4.

System kroju angielsko-francuski — nauka kroju trwa od 6—8 tygodni, uczenice po ukończeniu otrzymują dyplomy — dla niemogących przychodzić — w dzień kursy wieczorowe od 4—6. 785

Świeży gips

nadszedł do Składu Farb

M. Szczecińskiego

Kalisz, Nadwodna 14, róg Kanonickiej, dom p. Wolf, wejście z sieni. 788

Uwaga: W celach oszczędnościowych fabryka wypuściła na rynek pastę **„Mary"** w dużych puszkach znaną w handlu pod Nr. 4.

„Mary" Nr. 4 zawiera 7 puszek małych i kosztuje 80 gr., w sprzedaży detalicznej. 338

Buchalterji

(księgowości) wyuczają praktycznie, przez korespondencję,

Kursa Handlowe Sekułowicza

Warszawa, Zórawia 42.

Po ukończeniu — egzamin, świadectwo.

Żądajcie prospektów. 616

KLINIKA OCZNA

Uniwersytetu Poznańskiego, Poznań, Wały Batorego 2. Telefon 1326. Ambulatorjum dla chorych na oczy. Leczenie i utrzymanie w klinice, (dla niezamożnych bezpłatnie). 718

CEGŁĘ

wagonowo sprzedaje bieżąco Majętność Kotowiecko, pow. Pleszew, tel. nr. 3. 801

Sklep

z urządzeniem do sprzedania. Górnośląska 44. 838

Skrzynie

różnych wielkości

po bardzo niskiej cenie sprzedaje Hurtownia tytoniowa, A. Szulc, Wrocławska № 13. 839

Mieszkanie 3 pokojowe

w centrum miasta poszukiwane zaraz, pośrednicy nie wykluczeni. Wiadomość: w Administracji „Gazety Kaliskiej". 819

BRYCZKA

do sprzedania

Kalisz, Nowy Swiat № 13 u Sowińskiego. 841

Rutynowany nauczyciel

udziela

KOREPETYCJI

W zakresie szkół średnich oraz

KONWERSACJI

języków niemieckiego i francuskiego. Zgłoszenia Al Józefiny 14, III piętro. 846

Dwa ładne pokoje

z kuchnią i balkonem przy kolei do wynajęcia. Wiadomość: ul. Główny Rynek 23, III piętro. 834

Udzielam

konwersacji i gramatyki języka niemieckiego, oraz artystycznego malarstwa i rysunków.

Oferty do Administracji „Gazety Kaliskiej" pod lit. P. M. 826

Inteligentna panienka

przyjmie jakąkolwiek posadę zaraz

Z. KLECZEWSKA

Wiadomość: Kalisz, ul. Wiejska 3, 1 p. 849

Odstąpię od zaraz

5 pokojowe 5 mieszkanie

w starym domu. Wiadomość w Redakcji. 850

Zginął paszport

i papiery policyjne wydane przez wieś Blizanów gm. Brudzew pow. Kalisz, na imię Zofji Pacholewicz, oraz 2 metryki urodzenia na imię Zofji Pacholewicz i jej córki Janiny. 848

Zginęła karta bezterminowego urlopu

wydana przez P.K.U. w Kaliszu na imię Franciszka Wawrzyńskiego rocz. 1900. 851

Zginęła książka wojskowa

wydana przez P. K. U. w Kaliszu na imię Zygmunta Lesiewicza rocznik 1899. 840

Zginęła książeczka wojskowa

wydana przez komisję przeglądową w urzędzie gm. Kowale-Pańskie pow. Turecki na imię Bronisława Woźniaka rocznik 1899. 830

Zginęła książeczka wojskowa

wydana przez P.K.U. w Kaliszu, na imię Aleksandra Singera rocz. 1897. 832

Zginęła książka wojskowa

wydana przez P.K.U. w Kaliszu, na imię Sender Blum rocznik 1890. 831

Zarządca

pierwszorzędna siła, WPolanin z 20-let. prakt. w większych majątkach, poszukuje posady zaraz lub później. Wymagania skromne, najchętniej na tantjemę. Łask. zgł. przyjmuję Adm. „Gazety Kaliskiej". 753

BIULETYN

SPOSTRZEŻEŃ METEOROLOGICZNYCH STACJI „KALISZ" Państwowej Sieci Meteorologicznej PRZY SEJMIKU

w dniu 18 kwietnia 1925 r. godz. 7-a rano

1) Ciśnienie powietrza	**747.5 m.m.**
2) Kierunek wiatru	**W**
3) Siła wiatru	**3 m/s**
4) Stan nieba	Zachm.
5) Wilgot. bezwzględna	**5.9 m.m.**
6) Wilgot. względna	**89 %**
7) Temp. powietrza	**+5°.3**
8) Ilość opadów	**1.9**
9) Najwyż. temp. } z doby ubiegł. zacałą d.	**+7°8**
10) Najniż. temp. } z doby ubiegł. zacałą d.	**+1°.4**
11) Temp. grunt. na głębokości 50 cm. 1 g. pp.	**+0°.88 m.**

Ofertowy przetarg dzierżaw.

Dowództwo 29 p. S. K. i 25 p. a. p. wydzierżawia na zasadzie rozk. Komendy Garnizonu Kalisz, L. dz. 186/25 z dnia 12/III r. b. grunt wojskowy wielkości 63200 mt² do użytku rolnego. Grunt znajduje się przy szosie Tureckiej (przy folw. p. Raszewskiego) nr. hipoteczny 1629.

Oferty piśmienne przesłać do dnia 30 kwietnia 1925 r. do godz. 11-ej do kanc. Kwatermistrza 25 p. a. p. koszary Nowy Świat. Warunki dzierżawne można nabyć do dnia 28 kwietnia 1925 r. w kancelarji Kwatermistrza 25 p. a. p. koszary Nowy Świat.

Kwatermistrz 29 p. S. K.
Kwatermistrz 25 p. a. p.

Druk „Gazety Kaliskiej" Aleja Józefiny 1. Redaktor A. BRDWAN. Wydawca — „Gazeta Kaliska" Spół. z ogr. odp.